

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

Hivatalos jelöltek.

Pécs, 1901. szept. 20.

Ugy látszik, hogy a Magyarországon közel három évtizeden át grasszált „szabadelvű” választási rendszer annyira megmetelyezte a közfelfogást, hogy a tiszta választások lényegét a választó közönség már nem is képes megérteni. A népképviselői alkomány tiszta választások nélkül százszorta rosszabb a becsületes abszolútizmusnál, mert hazugságon épül fel és egyesek kényuralmi visszaéléseiért a nemzet nyakába varrja a felelősséget.

A választásoknak tehát olyanoknak kell lenniök, hogy azokban a választóknak és csakis ezeknek szabad akarata érvényesüljön, menten minden külső befolyástól. És mégis mit tapasztalunk most, mikor mindenkinek ajkán ott lebeg a tiszta választás jelszava? Azt, hogy a választóknak minden csoportja, a mely egy egy jelölt zászlója alá sorakozik, nem a saját erejére támaszkodik a zászló diadalra juttatásában, hanem azon töri magát, hogy jelöltje számára kívülről jövő támogatást szerezzen s azt az illető országos párt hivatalos jelöltjének tüntethesse föl.

Hogy az ellentétes politikai programmal bíró pártok a kerületben egymás elleni harcaikban illető országos pártjaik központi szerveinek erkölcsi támogatását keresik s hogy ezek a központi szervezetek sietnek tekintélyüket, melylyel párt-híveik előtt rendelkeznek, latba vetni a pártjukhoz tartozó jelöltek érdekében, mikor azok más politikai párthoz tartozó jelöltekkel állnak szemben: azt még menthetőnek tartjuk; de a mikor ugyanazon elvi alapon álló jelöltek közt személyi harc folyik, akkor az országos központi pártszervezet beavatkozása a közfelfogás nélkül a jogosságnak még a látszatát is, mert a személyek megválogatása olyan autonóm joga a választóknak, a melyhez a csupán elvi irányításra hivatott központi szervezeteknek semmi közük nincsen.

A most folyó választási küzdelmek általános jellege pedig éppen az ilyen személyi jellegű küzdelemben domborodik ki, mert soha annyi „elvtárs” nem küzdött még egymás ellen a győzelem pálmájáért, mint a most folyó választási

kampányban. Rendes körülmények között ezt a jelenséget talán beteges tünetnek jelezhetnők, de nem helyteleníthetjük egészen most, mikor a mai választó nemzedéknek ugyszólván először nyílik alkalma szavazatát a saját választása szerinti jelöltekre leadni s így bizony igen sok helyen tömörül új emberek körül azok ellenében, akiket azelőtt a központi hatalom ültetett a nyakára.

De éppen azért, mert az egy párthoz tartozó jelöltek küzdelmét egymás ellen ennek a szabadabb mozgathatásnak tulajdonítjuk, érthetetlen előttünk a választóknak az a kapaszkodása, a melylyel jelölésükre a hivatalos bélyeget megszerezni iparkodnak. Nincsen ennek más magyarázata, mint az igának az a megszokása, a melynek nyomása még akkor is érezhető, mikor az igát már eltávolították.

Nemcsak a kormánypártnál tapasztaljuk ezt a protekció hajhászást, de a függetlenségi Kossuth-párt elveit valló választópolgárság köreiben is elharapódzott a hivatalos jelölési utáni sovargás, pedig hát itt annál kevésbé van erre szükség, mert a függetlenségi párt központja eddig is csak azokba a kerületekbe szokott küldeni jelöltet, a honnét ezt a kerület maga kérte; a választó polgárság által fölállított függetlenségi jelöltek ellen azonban hivatalos pártjelöltek felkényszerítése nem volt szokásban. Sajnos, hogy egyik-másik kerületben most már erre is van példa.

A leghatározottabban kell azonban elitélnünk az országos szabadelvűpárt végrehajtó bizottságának állásfoglalását, a mely Podmaniczky pártelnök nyilatkozata szerint egyenesen Széll Kálmán utasításának eredménye. A „Magyar Szó” munkatársának kérdésére ugyanis Podmaniczky azt mondta, hogy a budapest-lipótvárosi választás ügyében Széll Kálmán ama nézetének adott kifejezést, hogy a szabadelvűpárt inkább támogassa a régi szabadelvűpárt jelöltjét, mint az újabb jelöltet.

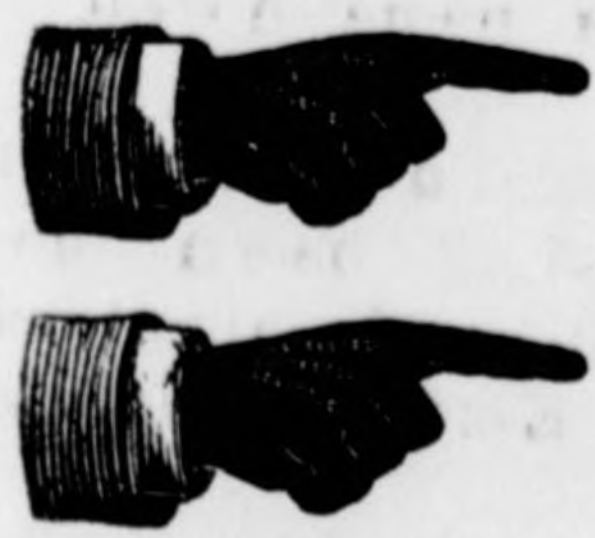
Nos, ezt a miniszterelnöki kijelentést a szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága aztán olybá vette, hogy neki, mint országos központi pártvezetőnek kötelessége újabb szabadelvűpárti jelöléseket országszerte elnyomni s tekintélyét mindenütt a régi

szabadelvűpárti képviselő újraválasztása érdekében latba vetni. Így nemcsak a bpest lipótvárosi választásba avatkozott be a központi pártszervezet, de — mint a mai lapok közlik — a nagybecskereki kerületben is annyira állást foglalt a régi képviselő mellett, hogy az új jelölt pártját, a mely jelölését egyszerűen csak tudomására adta a központnak, minden támogatáskérés nélkül, valósággal terrorizálja, jelölését határozottan elítéli s ezt azzal okolja meg, hogy a régi képviselő Nagybecskerek városát az országgyűlésen mindenkor méltóan és fáradhatatlan buzgalommal képviselte.

Az ilyen erőszakos befolyásolás már csakugyan ellenkezik a tiszta választás fogalmával, mert hogy a képviselő hogyan képviselte kerületét s hogy nem képviselné-e jobban egy másik, akit a központi végrehajtó bizottság nem is ismer, annak megítélése mégis csak a kerület választóit illeti meg első sorban s ha itt rosszalásról egyáltalán szó lehet, azt nem a kerületi választókra, hanem a párt központi végrehajtó bizottságára lehet joggal alkalmazni, mely nem tudja magát emancipálni a múlt hagyományai alól s a választókat még most is birkanyájnak tekinti, a melyet csupán neki áll jogában terelni, a merre neki tetszik.

Ha ez az eset csupán helyi jellegű lenne, nem vesztegetnénk rá szót, mert a nagybecskereki választók, úgy látszik, meg tudják védelmezni a maguk igazát maguk is, mikor a központi végrehajtó bizottság erőszakoskodása ellen magához Széll Kálmánhoz appellálnak. De az országos szabadelvűpárt központja, úgy látszik, általános irányelvnek tekinti, hogy az elmúlt országgyűlés tagjait ismét besegítse az országházba.

Ez ellen pedig határozottan tiltakoznia kell az egész nemzetnek, a mely nem engedheti megtörténni azt a gyalázatot, hogy tiszta választások címén ugyanazok az elemek nyerjék el a törvényhozói mandátumokat, a kiket az elmúlt országgyűlésre a legféktelenebb erőszak s a legszemérmertlenebb korrupció terelt össze.

Szénásy

Gyula, Szénásy, Hoffman és társa
különlegességeinek állandó raktára
Fenyves Sándornál

Jókai-tér. (Fodor-féle ház I. emelet.)

Képviselőválasztási mozgalmak.

Pécs, 1901. szept. 20.

Pártszervező nagygyűlés. A pécsi függetlenségi és 48-as párt *holnapután (vasárnap)* tartja pártszervező nagygyűlését. A nagygyűlés *vasárnap délelőtt 11 órakor less a Scholz-féle sörcsarnok* nagytermében.

Erre vonatkozólag *Simonffay János* pártelnök a következő felhívást bocsájtotta ki:

„A Pécsi Függetlenségi és 48-as Párt tisztelt választó polgáraihoz! Meghívás. A közeledő országos képviselő választásra való tekintettel — a pécsi függetlenségi és 48-as pártnak újból leendő sürgős szervezése válván szükségessé — e célból a *pártszervező nagyértekezlet* Pécsen, a Scholz-söröde nagytermében 1901. szeptember hó 22-én, vasárnap délelőtt 11. órakor fog megtartatni, melyre Pécs városának a „függetlenségi és 48-as párt“ elveit valló t. választó polgárait tisztelettel meghívom. Pécsen, 1901. szeptember 19-én. *Simonffay János, a pécsi függetlenségi és 48-as párt elnöke.*»

Baranyavármegye központi választmánya a tegnapi megyei közgyűlés utasítása szerint ma délelőtt fél 10 órakor ülést tartott, melyen a képviselőválasztások határnapját kitűzte és a választási küldöttségeket megalakította. Az ülésen egyrészt *Tormay Karoly* alispán, majd *Koszits Kamill* főjegyző elnökölt. Jelenvoltak: *Nagy Jenő* tiszti főügyész, *Jeszenszky Lajos* árvaszéki elnök, id. *Jeszenszky Ferenc*, *Német Lipót*, *Hinka László*, *Gyenes Klépus* főszámvevő, *Zsolnay György*, *Gállos Ede* dr., *Simonffay János*, *Ország Lajos*, *Szinkovich Károly*, *Seeh Károly*, *Horváth István* és *Stenge Ferenc* főszolgabírák.

A belügyminiszter választási rendeletei és utasításai felolvasása után a *képviselőválasztások határnapját* — hosszas vita után — *október másodikára (szerdára) tűzték ki.* Ezután *Tormay Karoly* alispán az elnökséget átadva *Koszits Kamill* főjegyzőnek, távozott az üléstől, mire a választmány megalakította a küldöttségeket a következőleg:

A Szalántai kerület választói elnöke: *Sey László*, helyettes elnök *Vadnai Jenő*. Választási jegyző dr. *Szivér István*; helyettes jegyző *Cupy Ede*. II. küldöttségi elnök dr. *Koszits Akos*; helyettes *Lehel Győző* jegyző *Nagy Pál*; helyettes *Horváth János* körjegyző.

A Pécsvárad kerület választási elnöke *Gállos Ede*. Helyettes elnök *Gállik Kálmán*. Jegyző dr. *Aizenpreisz Ágoston*; helyettes jegyző *Sziklai Géza*. Szavazatszedő küldöttségi elnök *Trshtyánszky László*; helyettes itj. *Driesz Lajos*. Jegyző dr. *Gyikos Béla*; helyettes jegyző *Csida Gyula*, himesházi körjegyző.

A mohácsi kerületben választási elnök *Német Lipót*, II. küldöttségi elnök és helyettes választási elnök *Varga Alajos*. III. küldöttségi elnök *Visy Lajos*. Helyettes elnökök dr. *Rüll Béla*, dr. *Philipp Ferenc* és *Auber István*. Jegyzők *Klombauer Antal*, *Freitag Lajos* és *Simonkovich Mihály*. Helyettes jegyzők. *Fejes János*, *Teleki Dezső* és *Péter Endre*.

Dárdai választókerület: választási elnök dr. *Jellachich Károly*. Helyettes elnök *Kinneth Adolf*. Jegyző *Gaal Sándor*. Helyettes jegyző *Schultz Ernő*. II. küldöttségi elnök és választási elnökhelyettes *Ursinyi Pál*. Helyettes elnök *Vinczy Gyula*. Jegyző *Narancsik József*; helyettes jegyző *Tálas Elek*.

A szentlőrinci választókerületben választási elnök *Ország Lajos*. Helyettes elnök és II. küldöttségi elnök dr. *Reeh Dezső* egy helyettes elnökök: *Fejér Ambrus* és *Rameshoffer Sándor* dr. Jegyzők: *Fónay Lajos* és *Benyovszky Elemér*. Helyettes jegyzők: *Pitz György* és *Visi István*.

A sásdi kerületben választási elnök *Benyovszky Manó*. Küldöttségi elnök és helyettes választási elnök dr. *Barna Lajos*. Helyettes elnök dr. *Krausz Győző* és *Mautner Adolf*. Jegyzők *Bors Béla* és *Feuerstein Emil*. Helyettes jegyzők *Bálint István* és *Feniczy István*.

A siklósi választókerületben választási elnök *Szivér István*; küldöttségi elnök *Pakuszy* Helyettes elnökök: dr. *Troll Ferenc* és *Iványos Soma*. Jegyzők *Weich Lajos* és *Hitre Ödön*. Helyettes jegyzők: *Tarnóczy Lajos* és *Somlay Géza*.

Az ülésen végül a választási hirdetmények kibocsájtását beszélték meg s az ülés csak féltizenkét órakor ért véget.

Pécs város központi választmánya ma délután 3 órakor ülést tartott a polgármesteri

helyiségben *Majorossy Imre* polgármester elnöke alatt. Jelen voltak *Tróber Aladár* dr. főjegyző, *Fekete Mihály* tiszti főügyész, *Krassnay Mihály*, *Ejry József*, *Bánffay Simon*, *Kindi József*, *Graumann János* és *Schmelzer Ferenc*.

A választmány a *képviselőválasztás határnapját október másodikára (szerdára)* tűzte ki. Választási elnökök megválasztottak *Fekete Mihály* tiszti főügyészt. Helyettes választási elnök és II. küldöttségi elnök dr. *Jobst László* ügyvéd lett. Helyettes küldöttségi elnökök: *Kin József* és dr. *Nick Alajos* jegyzők *Tróber Aladár* dr. és *Tichy Ferenc* dr. Helyettes jegyzők *Csismadia Géza* és *Nagy László*. A választási helyiségek lesznek: A városi Tornacsarnok és a jótékony nőegylet ovoidahelyisége.

A nagy-atádi kerületben a kormánypárti jelöltek: *Széchenyi Aladárnak* Kossuthpárti ellenjelöltje: *Chernel Gyula*, már bejárta a kerületet s mindenütt nagy hallgatóságra és lelkesedésre talált. *Kossuth Ferenc* fogadására, föltéve, hogy betegsége miatt lejőhet, nagy előkészületeket tesznek. Csikós bandériummal készülnek Kossuth fiát fogadni.

A somogy-szilli kerületet most járja a volt kormánypárti képviselő: *Makfalvay Géza*, de kevés lelkesedésre talál. Annál nagyobb lelkesedés veszi körül a Kossuthpárti jelöltet: *Kacsokovics Géza*t, kinek megválasztása több, mint valószínű.

Hirek.

Pécs, 1901. szept. 20.

Kossuth Lajos azt üzenté . . .

Kossuth Lajos sirja felett
Imádkozik a kegyelet;
A ki ott jár, meghallhatja,
Mit üzen a nemzet atyja.

Azt üzeni Kossuth apánk:
Ugy lesz boldog magyar hazánk,
Ha felbuzdul a nép vére
Függetlenség győzelmére.

Régi zászló ez a zászló,
Sok száz éve ránk sugárzó,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A gyűrű.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: Neuser Ármán.

Mintha parazsat dobtak volna a vízbe, sisteregve robogott a vasut az x . . . i hófedte pályaudvarba.

Az utasok izgatott kiáltásait túlharsogta a vasuti szolga rekedtes hangja: »Dályja . . . Eszék! Tessék kiszállani!«

Egy-két perc, az utasok gépiesen ugornak a vasuti kocsikba és a vasut ismét sisteregve száguld előre, nem törődve sem a hóval, sem a későn érkezettek szaggatott kiáltásaival.

Szerényen meghunyászkodtam egy másod osztályú »nem dohányzó« fülkéjében és utazó társaimat, két bácskai nótáriust bámultam, akik valószínűleg azért jöttek a »nem dohányzó«-ba, hogy annál kényelmesebben és zavartalanabban fujhassák a füstkarikákat a nyomasztó levegővel telt kocsiban.

Rágyújtottam én is cigarettára és halkan fűtyörészttem.

A közeli állomáson utazótársaim kiszál-

lottak. Legnagyobb örömmre magukkal vitték a kocsik skatulya-kiállítását is.

A vonat ismét megindult, ismét rohant és megállt. Ezenközben megérkeztem a Duna tulsó partjára, ahol valamelyik állomáson egy szerb pap is szegődött hozzám utazótársul.

Csendesen beszélgettem vele — szememmel. Mert valaminth én egy kukkot sem értek a szerb nyelvhez, úgy ő is az én kérdéseimre annyit felelt, mint például egy erdőszéli hóval borított fatuskó, ha egy »dilletáns« vadász — csupa véletlenségből — lövéssel nógatja a felelésre, nyulat gondolván benne. Hanem azért megértettük egymást. Az én pópám bizony másnapos volt. Ugy fázott és didergett, hogy a hóhérnak is megesett volna rajta a szive. Én — mint a magamfajta fiatal embereknél szokás — vigasztalagattam és a vasuti kocsik hőránnyitóját a »meleg«-re forgattam úgy, hogy igazán nem tudom, melyik vasuti gépésznek sikerül majdan az irányítót a »hideg«-re forgatni.

Az én szerb papom beszédes lett. Szavainak német, szerb, oláh, ruthén stb. halmazából sikerült megértenem, hogy családi ünnepen »szvecsár«-on volt egyik bajtársánál. A »szvecsár« szót megértettem, mivel ez még ráragadt diákkoromból és pedig azért, mert szerb tanuló társaimnak ez egyik jó kifogása volt, ha a mulasztott órákat kellett igazolniok, amit én mindig megirigyeltem, lévén a vallá-

som — nem görög keleti. Teringettét, de büszkén is beszélt a »szvecsár«-ról. Valóságos ökölcsapásokkal verdeste gyöngé mellett és folyton dörmögte a horvát miniszter, Cseh Ervin nevét. Tehát a pópám olyan »szvecsár« on volt, a melyen a miniszter is trónolt.

»Eszék! . . . Tessék kiszállani!«

Megérkeztem utazásom célpontjához és siettem az éppen meggyújtott gázlámpák között nagybácsimhoz.

No, de hadd mondjam el utazásom okát!

Hol volt, hol nem volt, egyszer egy irgalmatlan nagy pecsétes arany gyűrűm, melyet örököltem. Fájdalom, azonban nem használhattam azon az egyszerű oknál fogva, hogy gyűrűnek nagy, karperecnek meg kicsi volt. Eredménytelenül kerestem a világ mind a négy tájkán aranyművest, akinek nyakába szóhatam volna. Így tehát utolsó próbakép Eszékre mentem, furcsa, de igaz. Most már azt nem muszáj megsugni, hogy a gyűrű mögött ideál is rejtőzik, sem azt, hogy ártatlan, gyengéd érzelmek kergettek a német-horvát városba.

Nagybácsim és nagynénim örömmel fogadtak. Annyi ételt unszoltak belém, hogy gyomrom még két héttel utána isszajgott bele.

Másnap unalomból Eszék utcáin sétáltam.

Már nem tudtam, mit csináljak, mikor egy induló lóvasutat pillantottam meg. Felug-

Vele menjünk viadalra,
Emeljük föl diadalra!

A ki magyar, tartson össze,
Kéz a kezét ne kötözze.
Forrjon egybe test és lélek,
Harcoljunk, mint hű testvérek.

Legyen egy cél, egy igazság,
Az erőszak és a gazság
Senkit el ne tántorítson.
Tiszta elvünk bátorítson!

Lelkét senki el ne adja,
Kossuth elvét el ne hagyja,
Ugy szavazzon, ahogy érez
És az ország az övé lesz!

A csábítót üzze messze,
Mikor szavaz, ne kérdezze:
Mi a haszna? mi a kára?
Gondoljon csak a hazára!

Nincsen addig semmi veszve,
Amíg ragyog, él az eszme:
A zászlónkra Kossuth irta,
Földi ember ki nem irtja.

Ez a szívünk hitvallása,
Ezzel megyünk szavazásra,
Mintha a templomba mennénk,
Kossuth lelke áll mi mellénk!

Nem ismerünk más elvet,
Csak önzetlen honszerelmet.
Ezt nem lehet venni kincsen, —
Isten minket úgy segítsen!

Az „óvszerek“ ellen.

Az egészséges izlés és ép erkölcs lehetetlen, hogy meg ne botránkozzék a műszerész-boltok kirakatain, amelyek csábítóan kínálják a drogéria ezerjófűveit és a bandage modern különlegességeit. Nagyonbára francia földről importált, ugynevezett „óvszerek“ ezek, miket az orosz sarkatárság fundált ki és az üzleti sarkatárság bocsát áruba a higiénia megőrzésére, valójában azonban bűnös és veszedelmes szerek, amelyek az immoralitást nevelik. Nem szívesen beszélünk erről, de kedvünk és jobb érzésünk ellenére most mégis foglalkoznunk kell vele, mert ránk parancsolja ezt az a körülmény, hogy illetékes helyen is átlátták e műszerészeti különlegesség kárhózatossá válását és erélyes intézkedéssel ké-

rottam a kocsira és a kalauztól kérdezvén, persze, németül:

— Ugyan, nem lenne szíves megmondani, hová megy ez a kocsis?
— Eszék, Alsó város.
— Adjon egy jegyet.

A kalauz melán bémésködött rám, miatt meglyukasztotta a kért jegyet.

A vasut megindult és a befogott ló úgy baktatott, mintegy valóságos lóvasuti ló. Azért időnek múltán mégis eljutottunk az első állomáshoz: a várba.

Tulajdonképen ide is akartam menni, de a kalauz hiányos felvilágosítása folytán az Alsó városig kértem jegyet.

Leugrottam a kocsiról és egy rövidke séta után hazafelé indultam.

Alig mentem egy fél óráig, a lóvasuti kocsimmal találkoztam újra. A kalauz gunyos, azután sajnálkozó pillantásra méltatott. Ugy rémlett, mintha a vasuti ló is úgy cselekedett volna. Még a kocsis két-két ablaka is recsegett, kigunyolt. Azután elvegyültem az emberek hullámzó, sötét tömegében.

Megérkezvén rövidke kirándulásom kiinduló pontjához, aranyműves boltot kerestem. Nemsokára találtam egyet. Beléptem.

— Kérem szépen — kezdém — volna egy . . .

— Parancsoljon!

szülnek megakadályozni, hogy e csodadoktori óvszerek továbbra is rontsák a magyar publikumot. Valóban, szinte csodálni kell, hogy eddig mily szabadon és bátran lehetett üzérkedni a műszerészlet e modern csodáival, a melyeknek egynémelyike voltaképpen nem is egyéb, mint törvényszerű eszköze az angyalcsinálásnak. Asszonyi hiúság, vagy a bűnös szerelem következményeitől való félelem adja kézbe e szereket, legtöbbször pedig az ugynevezett két gyermek-rendszer, amelyet a civilizáció szent nevében föntartás nélkül vetünk át a degenerált gallusoktól. Egyes vidékeken immár a magyar nép között is gyökeret vert ez a rendszer, amely, hogy minő végzetes veszedelemmel fenyegeti a magyar faj jövődjét, csak a nemzetgazdász a megmondhatója. Nem kis dolog ez, s csak dicséretére válik a kormánynak, amely fölismerte a baj jelentőségét és a fontos kérdéseket megillető gondnal iparkodik a veszedelmes „óvszerek“ kipusztításán.

A belügyminiszter ugyanis a pénzügyminiszterrel egyetértőleg szigorú rendeletet ad ki október elsején az ország valamennyi hatóságához, amely az óvszereket kitiltja a magyar kereskedelmi forgalomból. A rendelet kimondja, hogy:

Az ily természetű, akár erőművi, akár vegyi szereknek az ország területén való forgalomba hozása, terjesztése, eladása, vétele, illetve külföldről való hozatása, terjesztése, eladása tilos.

A rendelet ellen vétőket öt napig terjedhető elzárással és 200 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. Megjegyezzük még, hogy a prezervatívok forgalomból való kitiltása nem érinti a magyar ipart, mert e műszerészeti cikkek kizárólag idegen gyártmányok.

Mint értesülünk, az óvszerek ellen indított akció folytatásaképpen egy legközelebbi rendelet az angyalcsinálók és kuruzslók üzemeinek fog szigorú büntető rendelkezésekkel gátat vetni.

Napirend 1901. szeptember 21-én.

Naptár: szombat, szept. 21. — Róm. kath.: Máté. — Prot.: Máté. — Görög-kel. (szept. 8.) Kiszasszony-nap. — Zsidó: Tischri 8. — Nap két 5 óra 31 perckor; nyugszik 5 óra 42 perckor. — Hold két 1 óra 31 perckor délután; nyugszik 10 óra 45 perckor este. Föld első negyede 2 óra 33 perckor éjjel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz és enyhe idő várható.

— Volna egy . . . eladó — és az ablakon kinéztem — aranygyűrűm.

— Kérem csak.

Minek utára a derék mester egy spanyol fal mögé ment és megnézte a gyűrűt, a mi igen hosszadalmas volt, leültem.

Végre előkerült a derék mester és alkudozni kezdtünk.

Ebben a percben bejön egy uriember. Egyenesen nekem rontott.

— Vallja meg, hogy lopta!

— Mit kérem?

— Kérem ne teketóriázzék!

— De uram!?

— Nevem X. Y., titkos rendőr vagyok.

— Szolgálatára! — A rend derék őrei iránt mindig tisztelettel viseltetem.

— Ön épp ebben a percben egy gyűrűt akart eladni?

— Megvallom.

— A mester úr telefonálta. Tehát — itt erősen lélegzett — miután az arca nekem feltűnően gyanús, miután továbbá nemcsak az utcán, hanem a lóvasuton (még itt is utánam járt!) is gyanúsán viselkedett, miután ez az aranyműves ur, ugyanezt a gyűrűt egy-két héttel ezelőtt egy idősebb nőnél látta, a ki szintén eladás végett kínálta neki és Ön sokkal fiatalabb, mintsem ilyen gyűrűt tulajdon-

— (A király elismerése.) A polgármester ma a következő hirdetményt bocsájtotta ki: »Polgárok! Örömtelt szívvel sietek önöket értesíteni, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsege, szeretett Urunk, koronás királyunk a város közönsége s Önök mirdegyike részéről lelkesen tanúsított hódolatot, törhetlen hűséget és szeretetet kegyesen fogadni, a lelkes fogadtatás és tapasztalt rend felett legteljesebb megelégedését legkegyelmesebben nyilvánítani, s ezen királyi kegy köztudomásra hozatalát meghagyni méltóztatott. — Pécs, 1901. évi szeptember hó 19-én. Majorossy Imre polgármester.

— (Királyi kitüntetés.) A király dr. Czorda Bódog, a kuria másodelnökének saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, a birói pályán szerzett kiváló érdemei elismerésül a Ferenc József-rend nagykeresztjét adományozta.

— (Utóállítás.) A katonai vegyes utóállító bizottság ma reggel 8 órakor utóállítást tartott a Scholz-féle sörházban, mely alkalommal tizenegy ujonc került utóállításra, kik közül ötöt besoroztak katonának.

— (Eljegyzés.) Dr. Freyler Károly szegvárdi kórházi orvos, ki most választott meg Ferencfalvára bányaróvossá, eljegyezte Török Sárít, Török Béla szegvárdi takarékpénztári ügyész leányát.

— (Választók névjegyzékének lemásolása.) Majorossy Imre polgármester a következő hirdetményt bocsájtotta ki: »A kuriai bíraskodásról szóló 1899. évi XV. t. c. 163. és 164. §-ai értelmében az országgyűlési képviselőválasztások alkalmával fölvetett általános választási jegyzőkönyv, a szavazatszedő küldöttségek jegyzőkönyvei, a rovatos ivenk, úgy a választók névjegyzékeinek példányáról teljes, vagy részleges másolat a szokásos irásdíj mellett bárkinek kiadandó levén, a m. kir. belügyminiszterium folyó évi szeptember hó 10 én kelt 98976. számú körrendeletével nyert felhatalmazás alapján a leirási és egyeztetési díjakat a következőleg állapítom meg: a) a rovatos ivenk, úgy a választók névjegyzékeinek lemásolásáért, a másolat kiadásánál minden

gyanánt birtokolhatna, — mindezeknél fogva az következik, hogy Ön azt a gyűrűt lopta!

— Lop . . . tam?!

— No igen. És . . . ?

— Én a gyűrűt atyámtól örököltem. Mult héten anyám itt volt és el akarta adni.

— Ezt mindenki mondhatja. Igazolja magát!

Igazoló iratom nem lévén, nagybácsimra hivatkoztam. El is hozták őt is nemsokára. Bemutatott engem, a mi megszabadított.

A hatóság is elbaktatott, igaz, hogy fogvicsoritva, de elment.

A gyűrűt is sikerült eladnom.

Nagybácsim mosolyogva karon fogott és mi is hazatértünk. — Otthon már sejtették a történeteket. Nagy gratulálással fogadtak.

— Lássátok! Enyém a fogadás! — válaszoltam szerényen. — A rendőrség a világon egyforma. Mindenhol felültetik.

A dolog ezzel nem ért véget. Az esti ujságok már harcias cím alatt közölték élményemet: »Fogadás a rendőrségre, vagy a gyűrű története.«

A helyzet — mintha csak országgyűlési követ lettem volna — tarthatatlanná váltott, ergő feltűnés nélkül illantam el haza: Bácska egyik híres falujába.

1000 név után 4 korona, az összeegyeztetésért minden 1000 név után 2 korona fizetendő; b) az általános választási jegyzőkönyv és a szavazatszedő küldöttségek jegyzőkönyvei másolatának kiadásánál minden iv után *írásdíj fejében 3 korona*, az összeegyeztetésért pedig minden iv után 1 korona fizetendő. Megjegyzem, hogy a mennyiben a másolat magánhasználatra kéretik s hivatalos beadvány gyanánt nem használhatik föl, annak bélyeggel való ellátása nem szükséges. Pécsét, 1901. szeptember 18. Majorossy Imre polgármester.

— **(Őszi hajómenetrend.)** Folyó évi október 1-étől kezdve Budapest—Mohács, Belgrád—Orsova között a hajóközlekedés a következőképp fog alakulni: Budapest—Mohács között csak egy hajó fog közlekedni és pedig indul naponta Budapestről délben 12 órakor, érkezik Mohácsra este 9 óra 55 perckor. — Mohácsról indul (felfelé) naponta d. e. 10 óra 30 pkor., érkezik Budapestre éjjel 12 óra 50 perckor. Ezen hajó hetenkint kétszer Orsováig és viszont Mohácsig közlekedik és pedig: Mohácsról indul (minden szerdán és vasárnap) reggel 5 órakor (lefelé), viszont pedig érkezik Mohácsra (minden csütörtökön és szombaton) éjjel 12 órakor. A vonatcsatlakozások Mohácsra ezek után a következők lesznek: A Budapestről érkező hajóhoz csatlakozás a másnapi 3. sz. személyvonat, illetve Orsova felé a 8. sz. vonat (hetenkint kétszer). A Belgrádból hetenkint kétszer érkező hajóhoz a 3. sz., a naponta Mohácsról felfelé induló hajóhoz pedig a 4. sz. vonat csatlakozik.

— **(Névmagyarosítás.)** Ritscher Simon kaposvári illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévénél »Récei«-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: szept. hó 20-án reggel 6 órakor a tettyei vizekben 1000, az ellentartóban 840 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 835 köbméternek találtatott.

— **(A katonai kárbecslések.)** Mondanunk sem kell talán, hogy a nagy hadgyakorlatok tekintélyes károkat okoznak a községeknek és magánosoknak is, mely kár megtérítése aztán a kincstár feladatává válik. A Baranyavármegye területén az idén lefolyt hadgyakorlatok közben okozott károk felbecslése végett ma délelőtt a pécsi járási főszolgabírói hivatalban értekezletet tartott egy bizottság, melyben a pécsi, dárdai, hegyháti, siklósi és szent-lőrinci járások, valamint a 4-ik és 13-ik hadtest képviselői, úgy a kincstár képviselőjében Tallián József jelentek meg. A bizottság elhatározta, hogy a katonák által okozott károk becslését a jövő hét elején kezdi meg s a becslés eszközzésének pontos idejét a járási főszolgabírók annak idején közölni fogják az érdekeltekkel.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A »kéméndi katolikus kör« alapszabályait és a »kisfaludi dalos egyesület« alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

— **(Forgalom a szentlőrinci állomáson.)** Nálunk idebent a városban már ismét teljesebben helyreállt a nyugalom, véget ért a katonajárás s azok, kiknek része volt ebben a nagy munkában, boldogan élvezik

most a jól megérdemelt nyugalomát. Kint az állomásokon azonban tegnap még lázasan folytak a katonai szállítások, melyek az óriási forgalom mellett nem csekély vonatkéséseket is okoztak. A szentlőrinci állomáson — például a legutóbbi ötven óra alatt: 38 főtisztet, 469 tisztet, 14970 embert, 964 lovat, 49 szekeret és 17 ágyut szállítottak el Szentlőrincről. A podgyász összes súlya 59300 métermázsát tett ki. A vasut bevétele 75666 koronát tett ki. Az állomás e kétségtelenül mozgalmassal ideje alatt a szolgálatot Stercz Károly állomásfőnök vezette.

— **(A pécsi áll. főreáliskola)** segélyző egyesülete tegnap délután öt órakor tartotta Kosztka György tanár vezetése alatt tisztújító gyűlését. A tisztikar a következőképp alakult meg: elnök Steiner Miksa 8. o. t., alelnök Silberstein Sándor 7. o. t., titkár Patzel Oszkár 8. o. t., jegyző: Pawns Arthur 5. o. t., pénztáros: Heindelhoffter Kalmán 8. o. t., ellenőr: Kohn Sándor 6. o. t., könyvtáros: Martinek Ferenc 6. o. t., bizottsági tagok: Mazaly József és Kohárics Nep. János 8. o. t., Kertész Gusztáv és Lámpárter József 7. o. t., Resser Lajos és Vidákovics István 6. o. t. és Pilgermayer János 5. o. t.

— **(Halálozás.)** Özv. Obermeyer Józsefné szül. Blauhorn Jozefa, ma délelőtt 72 éves korában meghalt. Temetése holnap, f. hó huszonegyedikén délután 4 órakor lesz a boltivköz 3. számú gyászházba a budaikülvárosi temetőben levő családi sírboltba. — A gyászmise folyó hó 23-án délelőtt 9 órakor lesz a belvárosi templomban. Az elhunytat Obermayer Géza községi bírón kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— **(Meglopott katonatisztek.)** A nagyhadgyakorlatokról hazafelé vonuló katonaságból a sátoztáborba is szállásoltak két ezredet. A gyulai honvédgyalozezred három tartalékos hadnagya egy szobában volt elszállásolva. Reggelre kelve az egyik 180 frtot tartalmazó pénztárcáját, a másik három forintját s a harmadik zseboráját nem találta sehol. Nyom egyáltalán nincs, hogy ki lopta meg őket s bizonyára örök titok marad a pénz és értéktárgyak eltűnése.

— **(Lelőtte az ujját.)** Nagyon szerelmes volt a legény. Belebömbölyt egy falusi leányba azzal a veszedelmes nagy szerelemmel, mely oly gyakran fog gyökeret a nép gyermekeinek szívében, mely szív tán megszakadna, ha válnia kellene attól, a kit szeret. Pedig a legényt ez a veszedelem fenyegette. Szép szál, derék legény volt s mikor az idén odaállították a katonai mérték alá, még a szigorú képű katonarvos is gyönyörködve legeltette rajta szeméit s minden gondolkozás nélkül mondta rá: »Tauglich!« Minden nappal most közelebb érkeznék ahhoz az időhöz, mikor berendelik katonának a márciusban besorozott legényeket és az három évi távollétet jelent a szülői háztól, mi rengeteg idő egy szerelmes embernek. Merészet és nagyot gondolt a legény. Álmatlan éjszakáin valahogy eszébe ötlött, hogy hiszen katonának csak ép kéz-láb embert visznek el, a csonka legény nem kell pucernak sem. Kapta tehát magát s az apja pisztolyával lelőtte a bal kezének középső ujját s boldogan szenvedte el ennek a sérülésnek fájdalmait. Szegény legény! Ke-

servebb lesz ennél a fájdalomnál azonban az, mi most következik, mert a legény ellen öncsonkítás miatt megtették a feljelentést.

— **(Leányok boszúja.)** Hiába prédikálnak az erkölcsnemesítők arról, hogy a lélek legcsunyább tulajdonsága a boszuszomj, az emberek, kik — ismerjük be — gyarlók fognak maradni örökké, mégis édesnek tartják a boszút s mindenáron arra törekszenek, hogy a boszuállás vágyát ki is elégítsék. A napokban az egyik szomszédos községben történt, hogy az ottani uraság Kémény István nevű béresét néhány leány megleste s mikor a legény estefelé haza igyekezett, hirtelen egy pokrócot dobtak a fejére s magukkal hozott botokkal úgy elverték, hogy a megtámadott legénynek eltört a bal karja. Ilyenformán panaszolta el a községi előljárásnál a legény a dolgot, melynek indító okát azonban eddig még nem tudni.

— **(Elveszett pénztárca.)** A mai nap folyamán egy katonatiszt elvesztett egy pénztárcát háromszáz forinttal. A becsületes megtaláló sziveskedjék a rendőrségre vinni, a hol illő jutalomban részesül.

— **(A szegzárdi nagy sikkasztás.)** Tolnavármegye közigazgatási bizottsága gróf Széchenyi Sándor főispán elnöklete alatt ismét foglalkozott az Antal Ferenc főkönyvvezető és tb. főpénztárnok nagy sikkasztásával és újból megindították a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárást Döry Pál alispán, Furdós Vilmos tiszti ügyész, Kurcz Vilmos árvaszéki elnök, Bodnár István árvaszéki pénztárnok, Máthás Kálmán főszámvevő, Tóth Andor számvevő, Nagy László könyvvezető és Leimetzter Ferenc segédkönyvvezető ellen. Ennek újból való elrendelése azért történt, mert a főispán távollétében Döry Pál alispán elnökölt, a ki pedig maga is érdekelt fél. A fegyelmi bizottságba beválasztottak: Boda Vilmos volt orsz. képviselő, Tihanyi Domokos kir. tanfelügyelő, Fink Kálmán pénzügyigazgató, Kovács Sebestyén nagybirtokos és Örfy Lajos ügyvéd. A hiány kiderítésén még mindig Bene Dezső miniszteri számvizsgáló dolgozik, a ki csak hónapok múlva fejezheti be nagy munkáját. Az árvatárnál az eddig konstataált összeg a kamatokkal együtt meghaladja a 100,000 koronát. Gróf Széchenyi Sándor főispán az árwapénztári számvevőt, Tóth Andort elhelyezte állásából és helyébe Surányi Viktor vármegyei számvevőt rendelte. Antal Ferenc, a szegzárdi polgári fiu és leányiskola házalapját és a tandíjakat is elsikkasztotta. A vallás és közoktatásügyi miniszternek két kiküldöttje befejezte az iskola számadásainak megvizsgálását és 9986 korona hiányt fedezett fel, a miről jelentést tettek a miniszternek.

— **(Jó szomszédok.)** Garkó Mária mosónő és Kádár Antalné napszámosné, kik különben egymásnak szomszédjaik, tegnap este összevesztek azon, hogy ki látta többször a királyt. Garkóné erősen állította, hogy ő; persze Kádárné sehogysem akarta helyben hagyni, hogy szomszédja többször látta O Felségét, mi felett úgy összevesztek, hogy a jó szomszédasszony egy sodrófával úgy fejbe vágta Garkó Máriaét, hogy eszméletlenül összeesett. Sérülésével beszállították a kórházba.

— **(Talált tárgyak.)** A tegnapi nap folyamán több tárgyat találtak, melyeket

az igazolt tulajdonosok a rendőrségen átvehetnek. Így találtak egy férfi nikkellórát, aztán öt darab sorsjegyet és egy fekete esőernyőt a felső sétatéren.

— **(Véletlenül elszűlt fegyver.)**

Garai István szőlőpásztor Szegzárdon a Martin-féle szőlőt őrizte, töltött fegyverrel kerülgette a reábizott szőlőterületet s e közben egy kiálló tőkébe megboltott, a fegyver pedig kezében elszűlt, melynek töltése bal lábába furódott. Ápolás végett bevitték a szegzárdi Ferenc-kórházba.

— **(Tüzesetek a vidéken.)**

Szedres községben Bösze Jánosné gondatlansága következtében tűz ütött ki és nemcsak az ő házát, hanem Kulcsár Józsefét is felemésztette. — Böszené ugyanis a tüzes hamut a házvégebe öntötte, melyből a szél tüzet élesztett és a lángokat felcsapta a háztetőre. — Decsen szintén tűz támadt és özv. Farkas Mihályné, meg Borda József házát hamvasztotta el.

— **(Elveszett tárgyak.)**

Ma délelőtt egy hölgy a törvényszéki épület folyosóján elvesztett egy öt forintost. Ugyancsak ma délelőtt egy kettős födelű női óraláncot elvesztettek több zsuzsuval. A becsületes megtalálók sziveskedjenek e tárgyakat a rendőrségre vinni, a hol illő jutalomban részesülnek.

— **(Gyalogságunk új gyakorlati szabályzata.)**

Az októberben kezdődő új katonai évvel egyidőben, a gyalogság részére új gyakorlati szabályzat lép életbe, egyelőre csak próbaképen. Az új szabályzat főelve

az, hogy a csapatok tömeges működése helyett a hadászatban az egyéni képességek jobban érvényesüljenek. Ez az elv első sorban a lövészetre vonatkozik. Már évekkel ezelőtt arra meggyőződésre jutottak a hadvezérek, hogy az ugynevezett gyors- és tömeges tüzelés értéke hasonlíthatatlanul kisebb, a számra kevesebb, de jól célzott lövéseknél. Nem akarja az új szabályzat a fegyelem teljes szigorával a katona önálló gondolkodását elnyomni s éppen a legutolsó délatrikai háború eredménye megmutatta azt, hogy a tudatlan tömeg a képzett és kitűnő lövészekkel szemben nem tud érvényesülni. Ha az új szabályzat alapján való kiképzés beválik, abban az esetben véglegesíteni fogják az új szabályzatot.

— **(Az új bolygók keresztelője.)**

Dr. Schwazmann heidelbergi csillagász, azt az öt új bolygót, melyet Wolf tanárral együtt fedezett föl, *Ella, Patricia, Photographia, Aeternitas* és *Hamburga* névre keresztelte el. Ugyancsak Schwazmann 1900. márc. 28-án föltfedezett bolygót a hamburgi matematikai társaság tiszteletére *Mathesis* névre keresztelte. Charlois nizzai csillagász nem kevesebb mint 34 új bolygót fedezett föl s a következő neveket adta nekik: Liguria, Apollonia, Bononia, Havnia, Padua, Isara, Cordube, Amicitia, Modestia, Palma, Melusina, Burgundia, Ursula, Geometria, Campania, Holmia, Huenna, Fiducia, Myrrha, Dodona, Carybdis, Industria, Alma, Vienna, Chloe, Cyane, Arsinoe. Thia, Aspasia, Diotima, Gratia, Cornelia, Pythia, Patientia.

— **(Pályázat.)** Az eszéki pénzügyigazgatóságnál egy irodagyakornoki állás jött üresedésbe. Pályázati kérvények október 31-ig nyújtandók be az eszéki pénzügyigazgatósághoz.

— **(Kompromittált időjósok.)**

Minden hónap elején az időjósok azzal állnak elő, hogy megjósolják az időjárást az egész hónapra, elvetik a gondját, az égiek pedig valami furcsa örömet találnak abban, hogy ne egészen úgy rendezzék az időjárást, a hogy azt a jósok hirdették. — Így voltunk most a szeptember hónapban is, a mikor az időjósok a hónap első felére kevés esővel járó szép időt jósoltak, míg a szeptember második felét olyan borongósnak, olyan ősziesnek festették le, hogy az ember szinte előre fázott. Az égiek azonban fordítottak egyet a megállapított sorrenden. A hónap első felében egyik esős nap a másikat követte s bizony emlékszünk egy olyan hétre is, melyben nem láttunk napot soha. Most azonban, hogy benne vagyunk a hónap második felében, a nyár elejére emlékeztető lanyha melegséggel ragyog alá a nap a fellegtelen tiszta égről, mely nap-sugárban ilyenkor ősz táján oly örömet fűdik az ember. — Szóval az időjósokat kompromittálták az égiek, mi azonban oly szívesen vesszük ezt, hiszen nekünk jól esik ez a kis tévedés.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

hát megrakta, szobájába sietett s egy levelet irt Leopold bácsihoz címezve. A levél következőképp hangzott:

Kedves jó atyám!

Összekocantam egy katonatiszttel; párbajom lesz vele néhány óra múlva. Nem nyugszom, míg agyon nem lövöm; ha azonban az löne engem le . . . akkor kérem bocsássanak meg mindnyájan és imádkozzanak értem. Ha Isten segítségével megölöm azt a pimaszt, úgy legyen kegyes, vagy személyesen, vagy levél útján: Budapest, Vadászkiút szálloda, az ön neve alatti címre néhány forintot adni, hogy a külföldre menekülhessek. Mert ha csak megsebesíteném, nem nyugodnék addig, míg újból ki nem állna velem; ez az ember fölösleges a világon. Okát e csetepaténak ne kérdezze édes apám, úgy sem mondanám meg. Csak azt tudom, hogy helyesen cselekedtem, mint gyermek.

Ha van túlvilág s odakerülök, ott is hálás leszek azért a sok jóért, melylyel elárasztották kézcsókoló fiukat: Sándort.

E sorokat boríték alá tette s iróasztala közepére helyezte, hogy azonnal megtalálják. Azután a fürdőszobába ment, hol alaposan megfürdött.

Ezzel egy óra telt el. Azután ünnepi ruháját újból felvette s csupán téli kabátja több zsebébe tett értékes tárgyakat s megtakarított pénzét is. Egyenesen a „Zöld hollóba” ment vissza, a hol Mukit vígan sörözve találta, kinek a kapukulcsot kézbesíté.

— Szervusz Sándor! Derék gyerek vagy, igyál!

— Köszönöm Muki bácsi, de ezt nem! Hanem ha Margit kisasszony lenne kegyes egy jó erős fekete kávé

— Helyes! Hány éves maga . . . izé?!

— A becsületes nevem Dombegyházi Sándor, komromhoz pedig ez úgynek semmi köze. Legyen nyugodt, agyonlövöm azt az urat.

— Kölyök! — orditá fogcsikorgatva Holbein.

— Ne sértsen ujra, mert az örökkön élő Istenre . . .

— Szilencium! De hát kik lesznek a maga segédei?

— Herceg úr, reményilem lesz a tisztikarban két oly tiszt, kinek a becsülete . . .

— Állj! ne kotyogjon tovább, hát menjen szépen haza s holnap reggel hat órakor jőjön a lakásomra; lakom a . . .

— Tudom hercegséged lakását — ott leszek!

Sándor meg Muki eltávoztak, a főpincér gyilkos tekintetétől kisérve (sok vendég elszellett a nagy riadalomban — fizetség nélkül). Midőn kimentek az ajtón, látták, hogy Szalay hadnagyot akkor tették néhány összerakott székre; homlokát megmosdatta a kaszir-frajia.

— No Sándor, én nem tudom, mi fity-fene szállott a lelkedbe, hogy ilyen patáliát csináltál; mit mondott az a rücskös kapitány?

— Édes anyámat rágalmazta; — mondá a fiu szilárd hangon.

— Nagy bolond vagy te Sándor! Látod, ha én azt a hadnagyot meg nem tisztelem a kávécsészémmel, hát most kanállal vakarnának fel a földről.

— Az valószínű; azonban az nem tett volna semmit.

— He? — kérdé az öreg legény. Nem tett volna semmit?

Idegenek Pécssett.

— Szeptember 20-án. —

Aranyhajó-szálló. Varga Lajos, utazó, Bpest. — Dula Ottó, utazó, Pozsony. — Erdélyi Miklós, szintársulati titkár, Kaposvár. — Konrád Walter, mérnök, Bécs. — Füredy Károly, hírlapíró, Bpest.

Vadember szálló. Jaulusz Lajos, miniszteri hivatalnok, Bpest. — Jenik Béla, vasuti felügyelő, Budapest. — Dr. Gotlieb Salamon, ügyvéd, Tamási. — Schloszer Viktor, őrnagy, Székesfehérvár.

Mátyás király-szálló. Hauser N. felügyelő, Bpest. — Romuald Kramolni, élelmezési tiszt, Bpest.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetel

1901. szept. 20. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 763.0 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 21.7 °C.

> maximuma: 21.0 °C.

> minimuma: 13.4 °C.

Párányomás: 10.9 mm.

Relatív nedvesség: 57. %

Harmatp.: 7.0 C.

Felhőzet: 1° Cum. SW.

Szélirány s erő: SW. 1.

Csapadék 24 órai 0. — Hamatp. 8.8 °C.

Száraz, derült, mérs. szél, enyhe.

Dr. Cser.

Művészet, irodalom.

○ **Telekkönyvi Mintatár.** A Telekkönyvi Tisztviselők Országos Egyesülete fölhevást bocsájt ki, hogy az egyesület választmányi, illetve szakbizottsági tagjai, az ismert

telekkönyvi írók: Sági János és Vajda Adolf által irt: »Telekkönyvi Mintatár« című munkát rendeljék meg. A szakkörökben rég óhajtott munka a telekkönyvi bejegyzések egyöntetűségét célozza. E munkából laikus is megismeri a telekkönyvet. A munka mellé 18 telekkönyvet csatolnak, a melyekben összpontosítják az összes előfordulható bejegyzéseket. — A munkához végzés-, kérvény- és okirat-mintákat csatoltak. Az egyesület szakbizottsága megvizsgálta a művet. Azt a bírósági tisztviselőknek, községi jegyzőknek, pénzügyi- és pénzügyi-tisztviselőknek, szóval mindazoknak, mint nélkülözhetlen könyvet ajánlja, a kiknek a telekkönyvvel dolguk van. Az írók tekintettel voltak a polgári törvénykönyv tervezetére. A terjedelmes munka 7 korona, a mit részletekben is kifizethetnek. A megrendeléseket az egyesülethez. (Budapest, V., Alkotmány-utca, törvénykezési palota) kell intézni.

Törvénykezés.

Lelőtte a vejét.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. szept. 20.

A mai napon *Rigács Márton* egerszegi lakos került a vádlottak padjára gyilkosság vádjá miatt.

A tárgyalást *Hardi Sándor* kir. törvényszéki elnök vezette. Szavazó bírák voltak: *Jobst Béla* és *Kossér János* kir. törvényszéki

bírák. A vádhatóságot dr. *Gyenes József* kir. ügyész képviselte. A védői tisztet *Keresse Kálmán* sásdi ügyvéd teljesítette. A jegyzőkönyvet dr. *Gallé Jenő* kir. törvényszéki aljegyző vezette.

Az esküdtszék következőkép alakult meg:

Esküdtek lettek: Péterfai Eördög Lajos, Engel Kálmán, Freund Sándor, Lehner Béla, Kovács Ödön, Taizs József, Kincsey András, Auber Gyula, Benczenleitner Gyula, Szigriszt Lajos, Piller János és Donner József. *Pótesküdték*: Madarász Béla és Kiss József.

A vádlott, *Rigács Márton*, előadása igen zavaros volt. Az elnök sokszori, ismételt figyelmeztetése és magyarázata után kezdett még csak a bűnügy elmondásába. Ezt is nagy bőbeszédűséggel kezdte meg és folytatta. Különbben az előadásából és a tárgyalás menetéből is kitűnt, hogy meglehetősen körmönfont öreg, a kiből nehéz a való dolgot kihúzni. Sok munkát adott az elnöknek, míg a tényállást elmondatta vele, mert mindenütt kitérőleg válaszolt.

A vádlott nagy kerülgetésekkel a következőképen mondta el a büntényt:

Ő június 27-én reggel, a mikor a gyilkosságot elkövette, munkába ment ki a szántóföldekre. Ezalatt veje, *Pál Vince*, otthon a pajtában lefeküdt. E miatt a felesége rászólt, miért nem megy dolgozni, a mikor a többiek is dolgoznak. Erre szitkozódásba tört ki *Pál Vince* és fenyegetőzött, hogy az egész familiát kiirtja. A mint ő, *Rigács Márton*, haza

— Ugy van, mivel holnap lehet, hogy amugy is agyonlő az a pimasz.

— Nem értelek; hát te igazán olyan bolond lennél.

— Egy szót se többé! Jőjj, most elmegyünk a »Zöld holló«-hoz!

— Micsoda? Te korcsmába jössz? (Mi ütött ehhez a gyerekekhez? — kérdé magában.)

— Igen, csak egy kissé, mivel nagyon izgatott vagyok. Iszunk valamit, aztén haza megyünk... vagy ott maradunk reggelig!

Sándor az utóbbit már halkabban mondá s Mukit karonfogva indultak a Leopold-háztól nem távol levő »Zöld holló«-ba.

A »Zöld holló« három részre oszlott; volt egy nagy szoba, melyben hat asztal a hozzá való székekkel a futó vendégek számára állott rendelkezésre. Az asztalok területlenek voltak, mivel a söntésben nem szoktak az ilyesmibe. Meg aztán e helyen sokkal olcsóbb minden. A másik terem a polgárok számára volt fentartva, fehérén terítve és igen csinosan berendezve. A harmadik terembe csak a helyőrség tisztjei és a jogakadémia polgárai, továbbá mindenféle rangu latainer nép járt.

Sándor és Muki a polgári helyiségbe vonultak, hol néhány fiatal ember borozgatott. Ugy látszik, az itt borozók is ott voltak a kávéházi botránynál, mivel jelentősegteljesen néztek egymásra. Margit kisasszony, ki e helyen a főpincéri tisztet gyakorlá, kissé halvány arccal fogadá a belépőket.

— Tisztelt kisasszony, kérem van-e e szokatlan időben valami enni való? — kérdé Sándor.

— Ha sódarral, sajttal...

— Igen; tehát egy nagy adag sódort s egy nagy darab sajtot kérek s ha friss a sör, kérek azt. Muki bácsi pedig nem tudom, mit kér.

— Az ördögbe is, kell is nekem most, ezek után... (Sándor meglökte az öreg legényt) hát sört, ha szabad kérem.

Midőn Margit eltávozott, Muki bácsi dörmögte:

— Ez most tud enni, meg inni?! Kutya egy gyerek, az már igaz!

Sándor nem vette észre, hogy Margit kiintette Muki bácsit. A szegény leányka másik természetévé vált a kíváncsiság; vallatta Muki bácsit, de az retteretesen buta arckifejezéssel tagadott mindent.

Mily gyors szárnyakon jár a hír!

Sándor irigylendő étvágygyal fogyasztotta el a rendelt étkeket s azután, sörét meg sem izelve, fizetett s Muki bácsit is unszolva a hazamenetelre, felkelt.

— Én még itt maradok — mondá a vérszemet kapott Muki. A sör kitűnő, meg aztán, mit akarsz most már aludni, ugy is már három óra!

— Három órát — felelé Sándor. Tehát maradj, nekem mennem kell. Lehet, hogy hamarabb visszajövök mint gondolnád. Isten veled addig is.

Sándor egyedül sietett haza. Midőn resztelentül belépett a házba, a meleg folyosóban világot gyújtott s a fürdőszobában befutott, mely ugy volt egyszerű, de elméleti fűtőkészülékkel ellátva, hogy nemcsak a szobát fűtötte hanem a hozzá való vizet is. Midőn a kívülről fülő kály-

jött, felesége elmondta neki, hogy már megint fenyegette őket. A vádlott azt mondja, hogy csaknem mindennap szidta őket és fenyegette: »Vén bűdös, még mindnyátokat kiirtlak ebből a világból.« Ő bement az istállóba és látta, hogy a veje agyánál ott fekszik a balta, meg egy kés, erre ő fölment a padlásra a fegyverért, azt megtöltötte azon célból, ha éjszaka, mint a hogy a veje mondta, jönne bántalmazni őket, legyen a mivel védekezhessék. Csakugyan úgy tíz óra tájban jött is Pál Vince és kiáltotta, ereszsze be, mert megöli az egész családot. Az ablakot beverte, mire ő ijedében kiugrott az ágyból, fölkapta a fegyvert és kiölt. Később, a mint zajt hallott künn, kiment és ott látta holtan feküdni Pál Vincét az ajtó küszöbe alatt. Ő aztán jelentkezett a bírónál, a ki le is tartóztatta.

Igy adta elő a dolgot a vádlott és az elnök azon kérdésére, hogy miért szidta őt és családját mindig az elhalt, talán bántalmazták, arra ő tagadólag felelt, ők nem nyultak hozzá, nem bántalmazták soha és az mégis folyton fenyegette őket, hogy valamennyiüket leöli.

Az elhalt édes anyja azonban világot vetett az ügyre. Elmondta, hogy fia a házasság második hetében már haza jött hozzá és panaszkodott, hogy a leány nem szereti őt és az ipa nem engedi, hogy együtt lakjanak. Nem engedi hozzáférni, mindig csak azt hajtogatja, hogy az asszony még fiatal és gyöngye hozzá. Aztán több ízben panaszkodott, hogy rosszul bánnak vele, feleségéhez sem engedik.

A vádlott azonban ezt a szembesítés alkalmával tagadta, de a tanu, az elhalt Pál Vince anyja, vallomására letette az esküt.

A tárgyalásra egész csomó tanu idéztek be, a kiknek kihallgatása lapunk zártakor még egyre tartott.

§ **Kata néni gyilkosa az esküdtszék előtt.** Még bizonyára emlékezetében lesz olvasó közönségünknek az a gyilkosság, melynek *Seámmer* Katalin kofaasszony — kit piszkos Kati nének is neveztek — esett áldozatul. Hosszu cikkeken számoltunk be olvasóinknak arról a gyilkosságról, a mikor június 5-én a gyilkosságot fölfedezték. Holnap kerül ez az ügy az esküdtszék elé, a mely minden ízében igen érdekes. A mint halljuk, a gyilkos vő, *Tóth József* védője dr. *Lauber Rezső* pécsi ügyvéd lesz.

— **Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.**

Közgazdaság.

Kamarák beszámolója.

Pécs, 1901. szept. 20.

A beszámoló és programbeszédnek világában szenteljünk egy kis figyelmet annak a beszámolóknak, a mit most adtak ki az ország kereskedelmi- és iparkamarái, köztük a pécsi is. Ama kissé triviális közmondással szólva, nézzünk utána annak is, a miből élünk. Hiszen különben is úgy áll a dolog, hogy ha Magyarország népe általános jólétnek

örvendene, ha minden foglalkozásbeli ág bőségesen el volna látva keresettel: akkor a politika terén se keletkeznének érdekcsoportok; akkor nem versenyeznének egymással agráriusok és merkantilisták, hogy melyikük baján kell előbb és inkább segíteni.

Ebből a szempontból is rendkívül fontos az a hatalmas mű, a melyet az ország kereskedelmi- és iparkamarái most közrebo-csátottak és Hegedűs Sándor, kereskedelmi miniszternek ajánlanak. A nagyterjedelmű munka, mint címe is mondja, a Szent István koronája alá tartozó országok gazdasági állapotának ismertetése, mely az 1900 évről számol be nekünk. Tanulságokban gazdag könyv, a melyet érdemes végiglapoznunk, sőt tanulmányoznunk is. Az igazsághoz képest konstatálnunk kell, hogy azok a tanulságok, a melyek a mű adataiból hozzánk szólnak, nem valami rózsásak, nem keltenek bennünk nagy diadalörömet. De az is bizonyos, hogy nem rabolják el a jobb jövőbe vetett reményeinket.

A kamarák jelentése az 1900. évet mint rendkívül kedvezőtlen esztendőt tüntetik föl, mely rosszabb volt elődeinél. E szerencsétlen évben az aratás és egyáltalában a mezőgazdasági termelés messze mögötte maradt az előző évek eredményének. Ama szoros és benső összefüggésnél fogva, mely a mezőgazdaság és a közgazdaság többi ágazata közt fennáll: a kereskedelem és ipar is visszamaradtak a fejlődés útján. Sietünk azonban konstatálni, hogy visszaesés azért nem következett be, legtöbbször pangás; s közgazdasági életünkben egyetlen pont se mutatkozik gyógyíthatlan bajnak. Persze, hogy elég szomorú dolog a pangás is, a mikor a többi szerencsésebb nemzetek mind lóhalálában sietnek előre. És sajnosan kell a kamarák jelentéséből a *vállalkozási kedv általános hanyatlását* is észlelni. Viszont ki kell emelnünk, hogy ezen a bajon a törvényhozás és a kormány teljes erejével iparkodtak segíteni, erős kézzel tartva föl a hanyatlást. *Magyarország a szocialis politika terére lépett*, természetesen nem hebehurgyán, de kellő megfontoltsággal. Az utóbbi időben támadt a mozgalom a magyar ipar pártolása érdekében is és örömmel látjuk, hogy e mozgalomnak már is megvannak a maga gyümölcsei. Kívánatos tehát, hogy a magyar társadalom tovább is haladjon ezen a jó úton.

Bármily kedvezőtlenek is azonban az egyes kamarák jelentései, a végső következtetés, amire a könyvből juthatunk az, hogy e válságos 1900 ik esztendő még sem mutatja közgazdasági állapotunkat vigasztalannak. Annyi bizonyos, hogy úgy a törvényhozás, mint a kormány és a társadalom intenzív munkájára van szükség, hogy helyzetünk javuljon. Erre a munkára pedig erőt ad, hogy a fáradtság nem mutatkozik sikertelennek. Mert a lefolyt esztendőben, amiről a kamarák jelentése szól, Magyarország gazdasági élete valószínűs erőpróbát állott ki. És pedig kiállotta nagyobb rázkódás nélkül. Ez az, ami a kereskedelmi és iparkamarák hatalmas, gonddal készült művében vigasztaló és biztató.

□ **A dunai gőzhajós-társaság kimutatása.** Bevételek augusztus 1-től 31-dikéig 1,949.410 korona, ehhez a bevételek a hajózás kezdetétől július végéig — 7,950.913 korona. Összesen 9.900,323 korona. A *mohács-pécsi vasut* kimutatása: Bevételek augusztus 1-től 31-dikéig 120.318 korona, ehhez a bevételek január 1-től július végéig 957.218 korona. Összesen 1,077.536 korona.

VASUTI MENETREND.

Érvényes május 1-étől.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:03	11:10
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:13	3:36	11:44

(B.-Szt.-Lőrinczről indul)

B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:50)				
B.-Sellyére érk.	6:04	10:34	4:59	
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:34	5:01	1:34

(Kaposvár felé ind.)

gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15, szv. 4:47

(Bátaszék felé sz. v. 3:19 tv. sz. sz. 2:30)

Uj-Dombóvárról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
Budapestre k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20

Sz. v. V. v. Sz. v.

Bares-N.-Kanizsa-Bécs felé	3:03	8:28	6:47
B.-Szt.-Lőrincz	3:36	9:06	7:26
Szigetvár	4:42	1:13	9:8

Kaposvárra indul V. v. 5:15 V. v. 11:10

érkezik 8:21 2:49

Bares	5:14	10:56	9:00
N.-Kanizsa	1:26	11:52	
Bécs	9:35	8:50	

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:42	12:30	4:23	8:35
Úszógh érk.	6:28	12:43	4:37	8:53
Villány	6:48	1:29	5:24	9:38

Mohács felé sz. v. 7:06 szv. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 10:05				
Mohács érk.	7:50	11:35	2:39	10:49

Villány ind.	6:53	1:34	5:29	9:43
Eszék	8:07	2:45	6:45	11:01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán pénteken és vasárnap indul előtte való este 10 óra, fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2:00

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:55

Mohács-Budapesti vonal; naponként Mohácsról indul p. 11 órakor, Budapestre érkezik éjjel 1 ó. 20 éjjel.

TÁVIRATOK.

— **Egan Ede öngyilkos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ungvárról táviratozzák: *Egan Ede*, kormánybiztos, ma reggel *Rochlitz* főerdész kirendeltségi főnökkel Ungvárról Szerednye felé utazván, a szekérről leszállt és *fegyverével föbe lötte magát*. Eszméletlen állapotban vitték be az ottani kórházba és feladták neki az utolsó kenetet, mert *állapota menthetetlen volt*. A részvét általános az öngyilkos kormánybiztos iránt, ki a ruthén akciót szervezte törhetetlen buzgalommal; e munkájában azonban sok támadás is érte a sajtó ama részéről, a hol a „kazár“ szellemet előtérbe helyezték a hazafias misszió felett, mely a szegény, nyomorgó ruthén nép felségélyezését tűzte ki célul.

Egan Ede öngyilkossága óriási megdöbbenést keltett a földmívelési miniszteriumban, hová az öngyilkosság híre délben érkezett meg váratlanul. Hogy *Egan* miért lett öngyilkos, senki sem tudja.

Ujabb távirat szerint, *Egan Ede az ungvári kórházban másfélórás nagy szenvedés után meghalt*. *Darányi Ignác* földmívelési minisztert táviratban értesítették a szenzációs esetről.

— **Mac Kinley temetése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Cantonban ma temették óriási részvét mellett Mac Kinley elnököt. A temetés előtt rövid gyászistentisztelet volt; azután átvitték a koporsót a methodista templomba, hova Mac Kinley istentiszteletre szokott járni. Mac Kinleyné a temetésen oly rosszul lett, hogy kocsin kellett hazavinni s most ágyban fekvő beteg.

Szerkesztői üzenet.

„Vigassz.“ Biztató kísérlet, de még távol áll a közölhetés mértékétől.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIJS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

8924. sz.
 Tlkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Friedmann Jakab bogdásai lakos végrehajtató kérvénye folytán a végrehajtási árverés nevezettnek Tahy József bögös (nős Mócs Erzsébettel) bogdásai lakos végrehajtást szenvedett elleni 416 kor. tőke, ennek 1901. évi május hó 1. napjától járó 6% kamatai, 31 kor. 30 fill. per, $\frac{7}{10}$ % bekebelezési illeték, 23 kor. 30 fill. végrehajtási, 23 kor. 30 fill. jelenlegi, és még felmerülő költségek, ugy csatlakozás folytán Horváth Antal ügyvéd, pécsi lakos 100 kor. és újból 100 kor. tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz 144. § alapján s a 146 § értelmében a pécsi kir. törvényszék és a szentlőrinci kir. járásbíróság területén levő a bogdásai 54. sz. betétben 1—3., 5., 7., 11—16 sorszám alatt felvett ingatlanra 27/a ö. i. házra, kettő/666. rész legelő és kettő/646. rész erdőilletőségre 1347 korona becsárban, mint kikiáltási árban elrendeltetvén az árverés foganatosítására határnapul 1901. évi október hó 11. napjának d. e. 9 órája Bogdása község házához kintüzetett, a mikor is a nyilvánosan megtartandó árverésen a fent elsorolt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60 t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi július hó 23-ik napján.

Kerese,

kir. törvényszéki bíró.

Emeleti utcai lakás,

mely áll **2 szoba, alkov, konyha** és **mellékhelyiségekből**, az **Árpád-utca 31. szám alatti házban** november 1-től kiadó.

— Évi bér 280 korona. —

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

Teljesen **higany és ólommentes** ártalmatlan készítmény

„Hajnal crème“

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtiszátalanságot. Az arcbőrt bársonypuhává teszi és az arc szép, üde és ifju szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

